קוראים בשטף: דיוק, קצב והנגנה בזוגות

כיתה ב' · שיעור 2 מתוך 7 · רצף: קוראים כדי ללמוד: טקסט מידע על בעל חיים · קריאה · 45 דקות

⬅ לפני

בשיעור הקודם התלמידים האזינו לטקסט "הקיפוד" ולמדו את המידע שבו. עכשיו התוכן כבר מוכר להם, ולכן הם יכולים להתרכז בקריאה עצמה.

אחרי ➡

בשיעור הבא התלמידים יקראו את הטקסט בשקט ויגלו איך הכותרת וכותרות המשנה מחלקות אותו לחלקים. קריאה שוטפת מאפשרת להם לעבור בין החלקים בלי להיתקע במילים.

🎯 מטרה

התלמידים יקראו בקול פסקה מן הטקסט "הקיפוד" בשטף: בדיוק, בקצב מתאים ובהנגנה לפי סימני הפיסוק.

1. התלמידים יקראו בקול פסקה אחת (כ-40 מילים) עם 2 טעויות לכל היותר, בקריאה השלישית.
2. התלמידים יעצרו בכל נקודה ויקראו כל כותרת-שאלה בקול שואל, ב-4 מתוך 5 המקומות המסומנים בפסקה.
3. התלמידים יסמנו בטבלת המעקב, יחד עם בן הזוג, שיפור בדיוק או בקצב בין הקריאה הראשונה לשלישית.

מיומנות: קריאה קולית שוטפת: דיוק, קצב והנגנה · **כלי:** טבלת מעקב לקריאה בזוגות (שלוש קריאות) · **פרקטיקה:** קריאה נוספת בזוגות (קורא–מקשיב) לאחר הדגמה של המורה

📌 עיגון

"קריאה קולית שוטפת, רהוטה ומדויקת של טקסטים שנלמדים בכיתה תוך: שליטה בצופן האלפביתי; הבנת הכתוב"

תוכנית הלימודים בחינוך לשוני – עברית (יסודי), פרק ד': הישגים נדרשים · הישג נדרש 4: קריאת טקסטים מסוגים שונים ולמטרות שונות · ציון דרך עד סוף כיתה ב'

🧺 חומרים

- הטקסט "הקיפוד" מנוקד, עותק לכל תלמיד
- הטקסט מוגדל על הלוח או על מקרן
- כרטיסי מילים קשות: חלזונות, תולעים, סנטימטרים, מתגלגל, מחבוא
- שעון חול של דקה לכל זוג (לא חובה)
- דף עבודה לכל תלמיד

🔤 מושגים

שטף · דיוק · קצב · הנגנה · נקודה · סימן שאלה · פסיק

⏱ מהלך השיעור

פתיחה **6 דק'**	המורה שואלת: "מה למדנו בשיעור הקודם על הקיפוד?" ומקבלת שלוש עובדות. אחר כך היא אומרת: "בשיעור הקודם הקשבתם. היום אתם תקראו את הטקסט בעצמכם, ותקראו אותו כמו קריין בחדשות: בלי טעויות, לא מהר מדי ולא לאט מדי, ועם קול שמתאים לסימנים." היא מראה את כרטיסי המילים הקשות, והכיתה קוראת אותן יחד, מילה אחר מילה, בהברות: חל-זו-נות. **תשובות צפויות:** "הקיפוד אוכל תולעים." "הוא מתגלגל לכדור כשהוא מפחד." בקריאת המילים הקשות טעות צפויה: "חלזונים" במקום "חלזונות". המורה מצביעה על הסיומת: "בסוף המילה כתוב ות – חלזונות."
הדגמה – אני **8 דק'**	המורה מקריאה את החלק "מה הוא אוכל?" פעמיים, מול הטקסט המוגדל. בפעם הראשונה היא קוראת בכוונה מילה במילה, בלי לעצור בנקודה ובקול אחיד, ושואלת: "האם היה קל להבין אותי?" בפעם השנייה היא קוראת בשטף, ומראה באצבע כל נקודה (עוצרת), כל פסיק (עצירה קטנה) והכותרת שבסופה סימן שאלה (הקול עולה). היא מסמנת על הלוח קו נטוי / במקום שבו עוצרים לנשימה. *"בכותרת יש סימן שאלה, אז הקול שלי עולה בסוף: מה הוא אוכל? כאן יש פסיק אחרי חרקים – אני עוצרת לרגע קטן וממשיכה. כאן יש נקודה – המשפט נגמר, אז אני עוצרת ונושמת. אם אני נתקעת במילה, אני קוראת אותה לאט בהברות, ואחר כך קוראת את כל המשפט מן ההתחלה."* **תשובות צפויות:** "בפעם הראשונה קראת כמו רובוט." "לא עצרת בנקודה ולא הבנו." "בפעם השנייה הקול שלך עלה בשאלה."
תרגול משותף – אנחנו **8 דק'**	הכיתה קוראת יחד עם המורה, בקול אחד, את החלק "איך הוא נראה?". המורה מובילה בקצב, עוצרת בכל נקודה, ומבקשת מן הילדים לסמן בעיפרון / אחרי כל נקודה בעותק שלהם. אחר כך קוראים יחד פעם נוספת, והמורה "נעלמת": היא מנמיכה את הקול שלה והילדים ממשיכים לבד. **תשובות צפויות:** הילדים קוראים: "הקיפוד הוא בעל חיים קטן. / אורך הגוף שלו בערך 25 סנטימטרים. /". טעות צפויה: קריאת "25" כ"שתיים חמש". המורה: "זה מספר: עשרים וחמישה. נקרא עכשיו את כל המשפט."
תרגול מודרך – אתם בזוגות **10 דק'**	המורה מצמידה זוגות לפי רמת קריאה קרובה ומסבירה את התפקידים: הקורא קורא את החלק "איפה הוא חי ומה הוא עושה?"; המקשיב עוקב באצבע, ואם הקורא טועה, הוא אומר בשקט: "נסה שוב את המילה הזאת". כל ילד קורא את הפסקה שלוש פעמים, ואחרי כל קריאה בן הזוג מסמן ✓ בטבלה שבדף: "קראתי בדיוק", "קצב מתאים", "עצרתי בנקודות". אחר כך מתחלפים. המורה מקשיבה בכל פעם לזוג אחר ורושמת לעצמה את מספר הטעויות של הקורא. **תשובות צפויות:** המקשיב: "כאן קראת 'מתגלל' – נסה שוב." הקורא: "מת-גל-גל... מתגלגל." "בקריאה השלישית לא היו לי טעויות!" טעות צפויה: המקשיב מתקן כל היסוס קטן או קורא במקום חברו. המורה: "המקשיב מחכה רגע ונותן לקורא לנסות לבד."

עבודה עצמית – דף העבודה **8 דק'**	הילדים עובדים על דף העבודה: משימה 1 (התאמת סימן פיסוק לדרך הקריאה), משימה 2 (סימון קווים נטויים בפסקה קצרה), משימה 3 (הקפת הסימן הנכון בסוף משפט), משימה 4 (טבלת המעקב שמילאו בזוגות). משימה 5 מיועדת למי שסיים. בזמן העבודה המורה קוראת עם כל אחד מן הילדים שהתקשו בזוגות פסקה אחת, ומדגימה להם שוב עצירה בנקודה.
סיכום ובדיקת הבנה **5 דק'**	שני ילדים שהשתפרו קוראים לכיתה את הפסקה. המורה שואלת: "מה עזר לכם לקרוא בשטף?" ורושמת על הלוח שלושה כללים: "עוצרים בנקודה. הקול עולה בסימן שאלה. מילה קשה – קוראים בהברות ואז את כל המשפט." כרטיס היציאה נעשה בעל פה: כל ילד קורא למורה משפט אחד מן הטקסט, בזמן שהכיתה מסדרת את התיקים. **תשובות צפויות:** "עצרתי בנקודה." "קראתי את הפסקה שלוש פעמים, ובפעם השלישית כבר לא נתקעתי." "בכותרת הקול עלה, כי זו שאלה."

🤲 תמיכה

- למתקשים: המורה מסמנת מראש בצבע את המילים הקשות בפסקה וקוראת איתם את כולן לפני העבודה בזוגות.
- ילד שמתקשה בפסקה שלמה קורא שלושה משפטים בלבד, אבל שלוש פעמים, וממלא את אותה טבלה.

🚀 אתגר

- הילדים קוראים את הפסקה כמו קריין בחדשות ומקליטים את עצמם (בטלפון של המורה או בטאבלט הכיתתי), ואחר כך מקשיבים ובודקים את ההנגנה.
- הילדים כותבים בעצמם כותרת-שאלה לאחד החלקים ומקריאים אותה בקול שואל.

✅ כרטיס יציאה והערכה

כרטיס יציאה: קראו למורה בקול את המשפט: "כשהקיפוד מפחד, הוא מתגלגל לכדור, והקוצים שומרים עליו." — **הצלחה:** קריאה מדויקת של כל המילים, עצירה קטנה בפסיקים ועצירה בסוף המשפט, בקצב של דיבור רגיל. היסוס אחד שתוקן לבד נחשב הצלחה.

מה בודקים: נבדק שטף הקריאה הקולית: בשלב המודרך המורה רושמת את מספר הטעויות של קוראים שונים; טבלת המעקב בדף מראה אם היה שיפור בין הקריאה הראשונה לשלישית; כרטיס היציאה הקולי בודק דיוק, קצב ועצירה לפי סימני הפיסוק.

שיעורי בית: קראו את הטקסט "הקיפוד" בקול לבן משפחה. בקשו ממנו לסמן ✓ אם עצרתם בכל נקודה.

קוֹרְאִים כְּאוֹ קַרְיָנִים

כיתה ב׳ · שיעור 2 ברצף · דף עבודה לתלמיד

שֵׁם: _____ תַּאֲרִיךְ: _____

שָׁלוֹם יְלָדִים! הַיּוֹם תְּרַגְּלוּ אֶת סִמְּנֵי הַקִּפּוּד עַל סִמְּנֵי שׁוּם, עַד שֶׁתִּהְיֶה אוֹטוֹמָטִית וְשֶׁתִּשְׁתַּכְּחוּ אֶת הַסִּימָנִים שֶׁעוֹזְרִים לָנוּ לִקְרֹא.

דֻּגְמָה: בְּהַתְחָלָה: שׁוּם הַקִּפּוּד שׁוֹכֵב עַל חֲרָקִים. ← בְּסוֹף הָיָה שׁוּם רָץ וּמְאוּשָׁר.

1 אִתְּרוּ קַו אֵין הַסִּימָן שֶׁל מָה שֶׁשּׁוּם קִּפּוּד עוֹשֶׂה.

נָקְדָה .	שׁוּם רָץ וְצָחַק וּמְאוּשָׁר
סִימַן שְׁאֵלָה ?	שׁוּם וְנוּשְׁאִים
פְּסִיק ,	הַקּוֹל שֶׁל סוּפָה

מָה הוּא שׁוֹכֵב?

הַקִּפּוּד שׁוֹכֵב חֲרָקִים, חֻלְצוֹת וְתוֹלָעִים. הוּא אוֹכֵל אֶת הָאָבָק בְּאֶמְצַע חוּשׁ הָרִיחַ, כִּי הָרְווּחָה שֶׁזּוֹ חֲלָשָׁה.

2 סַמְנוּ קַו / בְּכָל מָקוֹם בַּפְּסָקָה שֶׁבּוֹ שׁוֹכֵב, וְאָז סַמְנוּ ✓.

☐ קָרָאתִי אֶת הַפְּסָקָה בְּקוֹל.

☐ סַמַּנְתִּי קַו אַחַר כָּל נָקְדָה.

☐ סַמַּנְתִּי קַו אַחַר כָּל סִימַן שְׁאֵלָה.

3 הַקִּיפוּ אֶת הַסִּימָן שֶׁצָּרִיךְ לָבוֹא בְּסוֹף הָאִשְׁכָּם. ⭐⭐

1. אֵיפֹה הַקְּפוֹד יֶשֵׁן בַּיּוֹם ? .
2. הַקְּפוֹד יֶשֵׁן בְּאַחֲבוּבוֹ ? .
3. מָה הַקְּפוֹד עוֹשֶׂה כְּשֶׁהוּא אֹכֵחַ ? .

4 סַמְנוּ ✓ אַחֲרֵי כָּל קְרִיטָה. ⭐⭐

	קְרִיטָה 1	קְרִיטָה 2	קְרִיטָה 3
קָרָאתִי בִּדְיוּק			
קָצַב אַתְגּוּים			
צָצַרְתִּי בִּנְקֻדּוֹת			

5 כִּתְבוּ אִלּוּ שֶׁהָיְתָה קָשָׁה לָכֶם, וְקִרְאוּ אוֹתָהּ בַּהֲגָרוֹת. ⭐⭐⭐

_____

בְּדִיקָה עַצְמִית

☐ אֲנִי יָכוֹל/ה לִקְרֹא בִּסְקָה בְּלִי לִטְעוֹת כִּאְצַטְ.

☐ אֲנִי אוֹהֵב/ת בְּכָל נֶקֶדָה.

☐ הַקּוֹל שֶׁלִּי עוֹלֶה כְּשֶׁיֵּשׁ סִימַן שְׁאֵלָה.